

РЕЦЕНЗІЯ

доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного і кримінального права

Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Сачко Олександра Васильовича

на дисертаційну роботу **Петера Германа Геннадійовича**

на тему: «Кримінологічна модель космічної безпеки

в умовах глобалізаційних процесів»,

подану на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право»

Актуальність теми дослідження.

Актуальність теми дисертаційного дослідження є безсумнівною. На сучасному етапі розвитку міжнародних відносин космічний простір перетворюється із виключно об'єкта наукового вивчення на стратегічну сферу, що має критичне значення для глобальної безпеки та економіки. Інтенсивне залучення до космічної діяльності держав, транснаціональних корпорацій та приватних компаній обумовлює необхідність формування комплексного правового механізму регулювання відповідних суспільних відносин. Відсутність належної системи контролю за дотриманням правових норм у космосі, загрози мілітаризації, криміналізації та можливого зловживання космічним простором актуалізують потребу в теоретичному осмисленні та практичному вирішенні зазначених проблем у межах міжнародного права та науки кримінології.

Наукова актуальність теми дисертаційного дослідження Петера Г.Г. обумовлена потребою адекватного правового реагування на новітні виклики, що виникають у сфері освоєння космічного простору. У роботі дисертант запропонував інноваційний підхід до забезпечення міжнародної космічної безпеки шляхом формування кримінологічної моделі попередження та розслідування правопорушень у космосі, що ґрунтується на міждисциплінарному підході, інтеграції теоретичних положень міжнародного права, кримінології та результатів емпіричних досліджень. Запропонована модель відображає необхідність

удосконалення існуючих міжнародно-правових механізмів та розроблення нових ефективних інструментів для забезпечення правопорядку у космічному просторі.

Дисертант обґрунтовано доводить, що нинішні норми міжнародного права не в повній мірі здатні забезпечити належний рівень запобігання космічним правопорушенням, протидії актам тероризму, незаконному використанню космосу з комерційною або військовою метою, що зумовлює актуальність розробки нових концептуальних підходів до кримінологічного забезпечення безпеки космічної діяльності.

Отже, дослідження зазначеної проблематики в межах кримінологічної науки на сучасному етапі є вкрай актуальним та становить важливий напрям розвитку теоретичних і прикладних аспектів забезпечення міжнародної безпеки.

Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача.

Дисертаційне дослідження Петера Германа Геннадійовича характеризується високим рівнем науково-методологічного опрацювання проблематики, що свідчить про глибоке розуміння автором як теоретичних засад, так і прикладних аспектів міжнародного права та кримінології. Робота вирізняється продуманою структурною організацією, внутрішньою логічною узгодженістю викладення матеріалу та застосуванням міждисциплінарного підходу до аналізу питань кримінологічного забезпечення безпеки у космічному просторі.

Наукові результати, отримані здобувачем, знайшли відображення у дев'яти опублікованих наукових працях (з яких 1 – розділ монографії, 4 – статті в фахових виданнях). Тематика публікацій охоплює основні напрями дослідження, зокрема питання правового регулювання міжнародної космічної діяльності, кримінологічного забезпечення безпеки у космічному просторі, викликів, пов'язаних із проявами міжнародного тероризму, а також інституційних аспектів адміністрування космічної діяльності. Особливо слід підкреслити активну участь здобувача у міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях, у

межах яких апробовано основні положення дисертації та опубліковано 4 тези доповідей. Це свідчить про практичну значущість отриманих результатів і готовність автора до відкритого наукового діалогу.

Таким чином, рівень виконання дисертаційного дослідження, а також публікаційна активність здобувача цілком відповідають установленим вимогам до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право». Автор не лише продемонстрував високий рівень теоретичної підготовки та глибоке володіння матеріалом, а й здійснив вагомий науковий внесок у розвиток сучасної кримінологічної науки, розширивши її межі через інтеграцію із проблематикою космічного права.

Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях.

Дисертаційне дослідження Петера Г.Г. вирізняється інноваційністю концептуальних засад, змістового наповнення та застосованого методологічного інструментарію. Основною складовою наукової новизни є розроблення та обґрунтування кримінологічної моделі забезпечення космічної безпеки, яка пропонується як невід'ємний елемент сучасної системи міжнародної безпеки. Запропоноване концептуальне рішення становить принципово новий підхід до комплексного розв'язання проблем протидії правопорушенням у сфері космічної діяльності та відповідає актуальним потребам оновлення міжнародно-правових механізмів регулювання космічного простору в умовах інтенсифікації глобалізаційних процесів.

Дисертаційне дослідження відзначається новаторським підходом до оцінки безпекових ризиків у сфері космічної діяльності через синтез кримінологічної та міжнародно-правової методологій. Здійснено комплексне вивчення проблем, пов'язаних із мілітаризацією космосу, розширенням складу суб'єктів космічної

діяльності та недосконалістю механізмів притягнення до відповідальності за правопорушення в даній сфері.

Результати дисертації отримали належне теоретичне обґрунтування та знайшли практичне відображення у науковому доробку здобувача. Зміст наукових публікацій здобувача чітко корелює зі структурою та логікою основних положень дисертаційного дослідження. У статтях послідовно висвітлено як фундаментальні теоретико-правові питання (формулювання базових дефініцій, аналіз еволюції правового регулювання космічної діяльності, проблематика міжнародної відповідальності за правопорушення в космічному просторі), так і прикладні аспекти досліджуваної проблематики (пропозиції щодо удосконалення механізмів космічної безпеки, заходи з превенції правопорушень у космосі, критична оцінка діяльності міжнародних інституцій у цій сфері).

Представлені у публікаціях наукові результати вирізняються актуальністю, науковою новизною та належною аргументацією. Обсяг і якість апробації положень дисертаційної роботи дають підстави стверджувати, що проведене дослідження повністю відповідає встановленим вимогам до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Дисертаційне дослідження Петера Г. Г. демонструє високий рівень наукової зрілості та ґрунтовної методологічної підготовки, що простежується на всіх етапах роботи – від формулювання проблематики до розробки обґрунтованих висновків і практичних рекомендацій. Автор забезпечив цілісну й логічно послідовну побудову дослідження, яка базується на широкому комплексі джерел, серед яких – міжнародні договори, національне законодавство України, документи Організації Об'єднаних Націй, матеріали практичної діяльності відповідних інституцій, а також значний масив наукових праць вітчизняних і зарубіжних дослідників.

Усі положення, сформульовані в дисертаційній роботі, ґрунтуються на ретельному аналізі емпіричних даних та норм міжнародного і національного права. Автор впевнено застосовує широкий спектр наукових методів, серед яких моделювання, порівняльно-правовий підхід, метод правового тлумачення та синтетичний аналіз, що дозволяє всебічно розкрити суть досліджуваної тематики. Висновки дослідження логічно і послідовно випливають із проведеної роботи, що свідчить про високий рівень аналітичного мислення здобувача та виважений підхід до побудови наукового дослідження.

Варто окремо зазначити, що здобувач у межах дослідження не обмежився лише констатацією проблемних аспектів міжнародної космічної безпеки, а продемонстрував прагнення запропонувати комплексні рішення системного характеру. Серед іншого, у дисертації обґрунтовано необхідність формування міжнародного інституту глобального управління космічною безпекою, обґрунтовано доцільність розбудови кримінологічного компонента у міжнародному праві та запропоновано нові підходи до встановлення міжнародно-правової відповідальності держав за протиправну діяльність у космічному просторі. Представлені автором ініціативи відзначаються науковою новизною, практичною орієнтованістю та високим потенціалом подальшого розвитку в теорії і практиці міжнародного права.

Висновки дисертаційної роботи ґрунтуються на глибокому аналізі сучасних факторів, що визначають проблеми космічної безпеки. Автор успішно зібрав та інтегрував різні аспекти цього питання, що дозволило сформулювати конкретні й реалістичні рекомендації для майбутнього розвитку міжнародного правового регулювання в цій сфері. Завдяки чіткому та логічному викладенню результатів, ці рекомендації орієнтовані на майбутні юридичні реформи в галузі космічного права.

Отже, на основі виконаного дослідження сформульовані висновки, які мають не лише теоретичну вагу, а й практичну значущість, роблячи суттєвий внесок у розвиток науки кримінології та міжнародного космічного права.

Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Дисертаційне дослідження Петера Г. Г. виявляє високий рівень наукової самостійності та поглибленої методологічної підготовки, що дозволяє ефективно застосовувати сучасні підходи в міждисциплінарному контексті. Чітке формулювання мети та завдань дослідження є основою для послідовної й логічної побудови роботи. Це забезпечує досягнення поставлених цілей через обґрунтовану структуру і аргументацію.

Автор проявив здатність до адаптації різноманітних методологічних інструментів, що дозволяє йому вивчати складні аспекти кримінологічної безпеки космічної діяльності. У роботі вдало поєднано кілька методів: діалектичний, історико-правовий, системно-структурний, порівняльно-правовий та логіко-семантичний. Окрім цього, активно використовуються міждисциплінарні підходи, зокрема геополітичний, конфліктологічний і світосистемний, що підвищує глибину дослідження і сприяє новим теоретичним висновкам.

Автор дослідження приділив значну увагу не лише організації формальної структури роботи, а й детальному опрацюванню змістових аспектів: аналізу природи криміногенних ризиків у космічній діяльності, уточненню ключових термінів, а також обґрунтуванню необхідності адаптації кримінологічних знань до сучасних вимог міжнародного контексту. Дисертація відзначається логічною послідовністю викладу, ґрунтовністю аргументів, здатністю чітко відокремлювати суттєве від другорядного, а також умінням формулювати узагальнення, виявляти тенденції та закономірності.

Здобувач продемонстрував високий рівень оволодіння науковою методологією, вміння формулювати наукові гіпотези, здійснювати порівняльний аналіз, розробляти власні авторські моделі та робити концептуальні висновки, що відповідають сучасним вимогам до наукових досліджень на рівні доктора філософії.

Дисертаційна робота вирізняється глибиною аналітичного опрацювання проблематики, інноваційністю підходів та чіткістю викладу наукового матеріалу. У дослідженні автор демонструє високий рівень професійної підготовки, здатність до критичного мислення і вміння застосовувати сучасні методи наукового пізнання.

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження.

Дисертаційне дослідження Петера Германа Геннадійовича має незаперечне теоретичне та практичне значення, що робить його важливим внеском у розвиток юридичної науки, зокрема в утвердження нової наукової парадигми – кримінологічного забезпечення міжнародної космічної безпеки.

З теоретичної точки зору, автор здійснив міждисциплінарний синтез знань з різних галузей: кримінології, міжнародного публічного права, космічного права, безпекових студій і геополітики. Уперше на рівні дисертаційного дослідження обґрунтовано доцільність виокремлення міжнародної космічної кримінології як самостійного напрямку спеціалізованої кримінологічної науки. Дослідження також включає розробку нових наукових категорій, понять, принципів та підходів до осмислення правопорушень у космічній сфері, що досі не були достатньо розглянуті у попередніх працях. Положення, запропоновані в дисертації, не лише доповнюють існуючі теоретичні концепції кримінології, але й розширюють можливості правового аналізу на глобальному рівні, створюючи основу для подальших наукових досліджень.

З практичної точки зору, результати дисертації мають потенціал для вдосконалення міжнародного космічного права, зокрема в частині розробки нових механізмів відповідальності за правопорушення в космічній діяльності. Дисертація також пропонує розробку політик запобігання злочинності в контексті мілітаризації та комерціалізації космічного простору, створення проектів міжнародних угод, що передбачають координацію дій держав у сфері кримінологічної безпеки під час освоєння космосу. Крім того, практичні результати можуть бути використані для

удосконалення діяльності міжнародних та національних космічних агентств у регулюванні ризиків, пов'язаних з правопорушеннями, а також у навчальному процесі під час викладання дисциплін, таких як «Кримінологія», «Космічне право», «Міжнародне публічне право», «Глобальна безпека» та інші.

Практична апробація результатів дисертаційного дослідження знайшла підтвердження в їх впровадженні у навчальний процес Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара та Національного центру аерокосмічної освіти молоді імені О.М. Макарова. Це свідчить про значну актуальність та потребу в наукових напрацюваннях, зокрема у сфері вищої освіти, наукових досліджень та практичного правозастосування.

Дисертація не лише вносить важливий вклад у теоретичний розвиток кримінологічної науки і міжнародного космічного права, але й має значний практичний потенціал, особливо в контексті змін, що відбуваються в міжнародних космічних правовідносинах та зростаючої криміногенної загрози у космічній сфері. Вона пропонує нові підходи до регулювання цих проблем та може бути корисною для подальших розробок у галузі правозастосування й міжнародного співробітництва в космічній діяльності.

Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому.

Дисертаційне дослідження Петера Г. Г. на тему «Кримінологічна модель космічної безпеки в умовах глобалізаційних процесів» є всебічним, завершеним та самостійним науковим проєктом. Структура роботи відповідає вимогам, що ставляться до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». У роботі чітко розмежовано основні розділи: вступ, три основні частини, висновки, перелік використаних джерел та додатки, що свідчить про її логічну послідовність та завершеність.

У першому розділі досліджено основні принципи формування та еволюції системи міжнародної космічної безпеки в контексті глобалізаційних процесів.

Проаналізовано актуальні виклики, що постають у сфері космічного права, а також охарактеризовано криміногенні ризики, що виникають у процесі космічної діяльності. Крім того, було обґрунтовано необхідність інтеграції кримінологічного підходу до розробки стратегії міжнародної космічної безпеки, що дозволяє ефективно враховувати новітні загрози та зміни у міжнародному правовому полі.

Другий розділ дисертації зосереджено на дослідженні правових аспектів регулювання використання космічного простору в контексті кримінологічного забезпечення безпеки. Автор детально аналізує еволюцію міжнародних норм у сфері космічного права, зокрема механізми правового захисту, що сприяють зменшенню ризиків правопорушень у космічній діяльності. У розрізі кожного етапу розвитку міжнародного космічного права окреслюються основні правові інструменти, спрямовані на контроль і забезпечення безпеки у космосі, включаючи регламенти, що визначають відповідальність за порушення міжнародних угод.

Крім того, автор проводить порівняльний аналіз національних правових систем, акцентуючи увагу на специфіці космічного права України, з його відповідними інститутами і механізмами, що, на відміну від міжнародних підходів, ще потребують значного удосконалення для забезпечення ефективного правового контролю в умовах зростаючої активності держав та приватних суб'єктів у космосі.

Важливим акцентом є обґрунтування існуючого правового вакууму в сфері міжнародної кримінологічної відповідальності, що виявляється в недостатності дієвих механізмів для покарання правопорушників у космічному просторі. Це є суттєвим чинником, що сприяє виникненню нових криміногенних загроз і підвищеному ризику порушень міжнародних норм у космічній діяльності, зокрема через відсутність чітко визначених процедур відповідальності на міжнародному рівні.

У третьому розділі дисертації, що стосується концептуальних засад кримінологічної моделі космічної безпеки, автор не лише формулює основні принципи та підходи цієї моделі, а й здійснює глибокий аналіз існуючих інститутів

міжнародної відповідальності. Детально розглядається роль міжнародних організацій, зокрема Організації Об'єднаних Націй (ООН), у забезпеченні правопорядку у космічній сфері, акцентуючи на їхній здатності формулювати та впроваджувати глобальні стандарти, які можуть бути основою для контролю і регулювання космічної діяльності. Особливу увагу приділено розгляду процесів формування та реалізації міжнародних норм, що визначають правовий статус космічних об'єктів, а також механізмів попередження і покарання правопорушень у космосі.

Одним із важливих аспектів роботи є пропозиція інституційних механізмів для інтеграції кримінологічного компонента в існуючу міжнародну правову систему. Ці механізми передбачають створення спеціалізованих органів та структур, здатних здійснювати моніторинг та виявлення правопорушень у космічній сфері, а також формулювати правові наслідки для порушників. Автор обґрунтовує необхідність розробки нових механізмів міжнародної відповідальності, зокрема у сфері космічної діяльності, де існуючий правовий вакуум створює значні ризики для глобальної безпеки.

Завершуючи розділ, автор зосереджується на важливості застосування цієї концептуальної моделі на національному рівні, зокрема в Україні. Враховуючи активне залучення України до міжнародних космічних ініціатив і розширення її участі у глобальних космічних проектах, автор вважає доцільним адаптацію запропонованої моделі до національної правової системи для забезпечення національної безпеки. Це включає впровадження специфічних правових норм, спрямованих на запобігання криміногенним ризикам, що виникають внаслідок космічної діяльності, а також розвиток механізмів міжнародної координації щодо забезпечення безпеки у космічному просторі.

Узагальнюючі висновки дисертації логічно підсумовують результати проведеного дослідження. Автор на основі здійсненого аналізу, як теоретичних, так і практичних аспектів, формулює важливі науково-теоретичні положення, що

доповнюють існуючі концепції кримінології та міжнародного публічного права. Зроблені рекомендації мають практичне значення для вдосконалення міжнародного космічного права та політик, що сприяють боротьбі з правопорушеннями у космосі, та відкривають нові напрямки для подальших наукових досліджень у цій галузі.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці.

Результати дисертаційного дослідження Петера Германа Геннадійовича мають значний прикладний потенціал, що дозволяє ефективно застосовувати їх не лише в теоретичній площині, але й у широкому спектрі практичних завдань правотворчої та правозастосовної діяльності. Запропонована автором кримінологічна модель космічної безпеки може стати основою для глибоких змін у підходах до міжнародного космічного права, зокрема в контексті вдосконалення системи відповідальності за правопорушення, що здійснюються в космічному просторі.

Модель, розроблена в рамках дослідження, здатна стати фундаментом для створення нових міжнародних правових норм, які надають належну регламентацію у питаннях космічної безпеки. Ці норми повинні включати не лише визнання кримінологічної відповідальності за порушення у космічній діяльності, але й визначення процедур, що мають забезпечити глобальну координацію між державами в контексті запобігання космічним правопорушенням. Це, у свою чергу, дозволить зменшити ризики зловживань та порушень безпеки в космічному просторі, що стає дедалі важливішим на тлі інтенсивного розвитку комерційних і військових ініціатив у космосі.

Варто зазначити, що запропоновані в дисертації теоретичні конструкції можуть бути ефективно інтегровані у національне законодавство, особливо в частині вдосконалення національних систем відповідальності за порушення в галузі космічної діяльності. Відповідні зміни дозволять країнам краще адаптуватися до

глобальних викликів, таких як мілітаризація космосу, збільшення кількості комерційних суб'єктів у цій сфері, а також нові загрози безпеці, які виникають внаслідок технологічного прогресу.

З результатів дослідження також впливає важливий потенціал для формування національної політики у сфері космічної безпеки. Це включає розробку комплексних заходів запобігання космічній злочинності, створення інституційних механізмів для моніторингу та реагування на загрози, а також підготовку фахівців у галузі космічного права та міжнародної безпеки, які здатні працювати в умовах сучасних глобальних викликів.

Окрім того, результати дослідження можуть бути використані для формування міждержавних механізмів глобального адміністрування космічної діяльності. Це передбачає не тільки посилення співпраці між державами, а й створення координаційних органів, які б забезпечували ефективне управління ризиками, пов'язаними з космічною діяльністю. Пропонована модель кримінологічної безпеки стане важливим інструментом у цій сфері, забезпечуючи належну правову основу для розвитку міжнародних договорів та угод, які охоплюють все більше аспектів космічної діяльності.

Отже, дисертація має чітке прикладне спрямування, і її результати можуть бути ефективно інтегровані в практику державного управління, міжнародного співробітництва, правового регулювання та освітнього процесу. Вона відкриває нові горизонти для вдосконалення правових механізмів у сфері космічної безпеки, надаючи наукове обґрунтування для розробки та імплементації міжнародних правових стандартів і національних політик. Крім того, результати дослідження можуть сприяти вдосконаленню освітніх програм з космічного права, кримінології та міжнародної безпеки, забезпечуючи підготовку фахівців, здатних ефективно працювати в умовах сучасних глобальних викликів.

Відсутність порушень академічної доброчесності.

Дисертаційне дослідження Петера Германа Геннадійовича не має ознак порушень академічної доброчесності. Робота є самостійною, оригінальною та не містить плагіату, фабрикації або фальсифікації результатів. Усі використані джерела належно оформлені відповідно до академічних стандартів, з коректними посиланнями на першоджерела, що підтверджує прозорість наукової діяльності автора.

Здобувач чітко дотримувався вимог щодо правильного цитування та оформлення авторських позицій інших дослідників. Матеріали апробації, публікації та посилання на них свідчать про високий рівень наукової доброчесності та відповідність загальноприйнятим принципам академічної етики.

Таким чином, дисертація відповідає вимогам Закону України «Про освіту» щодо дотримання академічної доброчесності та встановленим вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії.

Дискусійні положення та зауваження до дисертаційної роботи

1. На безпорадність чинної кримінології або, щонайменше, на її неспроможність охопити дослідницькою увагою міжнародну конфліктність вказує слабка наукова база гуманітарної сфери і на цих підвалинах у підрозділі 2.2 створюється підґрунтя для диференціації міжнародних злочинів і обґрунтовуються можливості науково-теоретичних підстав для виокремлення міжнародної космічної кримінології, які потребують уточнення у форматі космічної безпеки.

2. Запропонована автором у підрозділі 3.3 модель міжнародної кримінологічної космічної безпеки цільна і самодостатня, але як можна напрацьовувати міжнародно-правовий інструментарій і налагоджувати боротьбу із правопорушеннями в космічній сфері, коли до цього часу юридичною спільнотою не досягнуто порозуміння навіть у визначенні загальноприйнятих понять таких глобально небезпечних злочинів як тероризм і агресія.

3. Упорядкування зазначеного матеріалу, його наукознавча систематизація зі всією очевидністю вказують на перспективу створення специфічного міжнародного напрямку у кримінологічній науці. Однак, підрозділ 2.2 потребує більше узагальнення і аналізу науково-теоретичного і прикладного матеріалу, який би підкреслював фактичну наявність міжнародно-кримінологічних методів дослідження правопорушень в космічній сфері.

4. У підрозділі 1.3. автор звернув увагу на стан дослідження та визначеності генезису і тенденцій міжнародних правопорушень в космічній сфері, що робить очевидним той факт, що юридична думка, на жаль, «тупцюється» навколо категорій понятійного характеру, коли спостерігається прагнення визначати їх, в основному, через юридичні силогізми і майже без серйозних міжнародно-кримінологічних досліджень, що не сприяє розширенню практичної бази дослідження.

Відсутність конфлікту інтересів.

Рецензент не має реального або потенційного конфлікту інтересів щодо здобувача ступеня доктора філософії або його наукового керівника.

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам.

Дисертаційне дослідження Петера Германа Геннадійовича на тему «Кримінологічна модель космічної безпеки в умовах глобалізаційних процесів» є самостійним, глибоким і завершеним науковим проектом. В ньому автор ставить та успішно вирішує важливу наукову задачу – розробку кримінологічної моделі безпеки в космічній діяльності, враховуючи міжнародно-правовий контекст та вплив глобалізаційних тенденцій на цю сферу.

Робота вирізняється оригінальністю, новизною підходів та значущістю результатів як з теоретичної, так і з практичної точки зору. Завдяки високому рівню методологічної підготовки та обґрунтованим висновкам, дослідження отримало належну апробацію у науковому середовищі. Усі джерела та цитати коректно

оформлені, що підтверджує дотримання академічних стандартів і принципів доброчесності.

Враховуючи вищезазначене, можна стверджувати, що робота повністю відповідає вимогам, які встановлені Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року «Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів» та Стандарту вищої освіти України для другого рівня (доктор філософії) за спеціальністю 081 «Право». Тому, з урахуванням наданих результатів, автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі права.

Рецензент,

доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри адміністративного і
кримінального права
Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара

Олександр САЧКО

Учений секретар

Тетяна Ходанен